

Kratek povzetek poročila: Pregled obstoječega znanja in pristopov obvladovanja problematike hrupa letal v Evropski uniji

Poročilo je bilo pripravljeno z namenom pregleda evropske zakonodaje, pravnih obvez in izvedb intervencijskih (omilitvenih) ukrepov s področja obvladovanja letalskega hrupa v državah članicah Evropske unije (EU). Osrednja točka pregleda je bil pregled politik in praks, ki so omogočila učinkovito izvedbo Uravnoteženega pristopa (ang. »Balanced approach«) Mednarodne Organizacije Civilnega letalstva (ICAO) z namenom obvladovanja in zmanjševanja hrupa letal in njegovega vpliva na zdravje in počutje ljudi.

Uravnoteženi pristop je postopek, ki ga je razvila Mednarodna organizacija za civilno letalstvo in v skladu s katerim se dosledno preučijo vrste razpoložljivih ukrepov, in sicer zmanjšanje hrupa letal pri izvoru, načrtovanje in upravljanje rabe zemljišč, operativni postopki za zmanjšanje hrupa in omejitve operacij, in sicer za namen stroškovno najučinkovitejšega reševanja problema hrupa za vsako letališče posebej.

S pregledom je bilo ugotovljeno, da se kljub izvajanju Evropske direktive o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa (2002/49/ES) in Direktive o oblikovanju pravil in postopkov glede uvedbe s hrupom povezanih omejitev obratovanja na letališčih (2002/30/ES), ki spodbujata izvajanje ICAO Uravnoteženega pristopa, deležniki pri obvladovanju in zmanjševanju letalskega hrupa še vedno srečujejo s številnimi izzivi.

Glavne ugotovitve pregleda so:

- **Enoten pristop** obvladovanja in zmanjševanja letalskega hrupa **ne obstaja**. Vsako letališče potrebuje svoje rešitve in pristope glede na svoje specifične značilnosti. Povedano drugače, vsako letališče si mora prilagoditi načela Uravnoteženega pristopa glede na svoje potrebe.
- Čeprav imamo na EU ravni skupno politiko reševanja problematike okoljskega hrupa, ki jo morajo države članice izvajati z nacionalno zakonodajo, še vedno **obstajajo vrzeli v izvajanju ukrepov** za zmanjševanje in obvladovanje letalskega hrupa.
- Obstajajo pomembna vprašanja glede **smotrnega načrtovanja namenske rabe zemljišč okoli letališč**. Ta temeljijo na tem, da lokalni organi, letališča in zakonodaja ne morejo vplivati v zadostni meri na nezdružljivo rabo zemljišč (npr. načrtovanje stanovanjskih naselij v bližini letališča).
- Pri obvladovanju problematike letalskega hrupa ima vlogo in pristojnost veliko različnih deležnikov (tudi skupnosti, ki živijo v okolici letališč). **Sodelovanje med temi deležniki** je ključno za uvedbo ukrepov za zmanjševanje letalskega hrupa in ugotavljanju njihove učinkovitosti.
- Obstajajo še številna področja kjer bi bilo potrebno nadaljnje raziskovanje za **izpopolnitev dobrih praks**. Ta področja so predvsem ugotavljanje **kakovosti življenja** prebivalcev, ki živijo ob letališčih, **učinkovitost intervencijskih pristopov** (omilitvenih ukrepov) ICAO Uravnoteženega pristopa pri zmanjševanju izpostavljenosti letalskemu hrupu in zmanjševanju vznemirjenosti, možnosti učinkovite **vključenosti prebivalcev**, pri odločanju o letalskem hrupu in podrobnejše razumevanje **faktorjev, ki vplivajo na vznemirjenost** zaradi hrupa letal.

Celotno poročilo v angleškem jeziku je dostopno na povezavi:
<https://zenodo.org/record/2599726#.XWN4c-gzbct>